

Sygn. akt VIII Ka 472/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Wasiluk– spr.

Sędziowie: SO Krzysztof Kamiński

SR del. Beata Maria Wołosik

Protokolant: Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Małgorzaty Zińczuk

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2013 roku

sprawy T. P.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 3 kwietnia 2013 roku sygn. akt XV K 173/13

I. Wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

T. P. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 2 lipca 2009 r. w sprawie XV K 701/09 za przestępstwo popełnione w dniu 19 maja 2009 r. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 (pięć) lat. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 5 marca 2010 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności.

2. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 17 sierpnia 2009 r. w sprawie XV K 777/09 za przestępstwo popełnione w dniu 8 maja 2009 r. z art. 190 § 1 k.k. na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz przestępstwo popełnione w dniu 8 maja 2009 r. z art. 288 § 1 k.k. na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, orzeczono karę łączną 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 8 sierpnia 2011 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony łączny kary pozbawienia wolności.

3. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 29 października 2009 r. w sprawie XV K 1097/09 za przestępstwo popełnione w dniu 4 sierpnia 2009 r. z art. 226 § 1 k.k. na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności z

warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 14 września 2012 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonych kary pozbawienia wolności.

4. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 5 listopada 2010 r. w sprawie VII K 563/10 za przestępstwa popełnione w okresie od 7 stycznia 2010 r. do 10 lutego 2010 r. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny 120 (sto dwadzieścia) stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) złotych oraz przestępstwo popełnione w okresie od nieustalonej daty do 10 lutego 2010 r. z art. 276 k.k. na karę grzywny 30 (trzydzieści) stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) złotych. Orzeczono karę łączną grzywny 130 (sto trzydzieści) stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) złotych.

5. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 31 października 2011 r. w sprawie XV K 1235/11 za przestępstwo popełnione w dniu 16 marca 2011 r. z art. 244a k.k. i przestępstwo popełnione w dniu 19 marca 2011 r. z art. 244a k.k. przy zastosowaniu art. 91 § 1 k.k. na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności.

6. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie XV K 935/10 za przestępstwo popełnione w dniu 11 marca 2010 r. z art. 158 § 1 k.k. na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności oraz przestępstwo popełnione w dniu 11 marca 2010 r. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 5 k.k. na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności; orzeczono karę łączną 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrokiem łącznym z dnia 3 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Białymstoku na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 2 lipca 2009 r. sygn. akt XV K 701/09 oraz z dnia 17 sierpnia 2009 r. sygn. akt XV K 777/09 i orzekł wobec skazanego T. P. karę łączną 2 (dwóch) lat i 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 5 listopada 2010 r. sygn. akt VII K 563/10 oraz z dnia 20 grudnia 2011 r. sygn. akt XV K 935/10 i orzekł wobec skazanego T. P. karę łączną 2 (dwóch) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w sprawach Sądu Rejonowego w Białymstoku sygn. akt XV K 1097/09 i XV K 1235/11.

Na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności opisanej w pkt I zaliczył skazanemu okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie XV K 777/09 – zatrzymanie w dniu 11 maja 2009 roku oraz tymczasowe aresztowanie w tej sprawie od 9 lipca 2012 r. do 8 marca 2013 r., jak też okres tymczasowego aresztowania w sprawie XV K 701/09 od 19 maja 2009 r. do 2 lipca 2009 r.

Na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności opisanej w pkt II zaliczył skazanemu okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie XV K 563/10 – zatrzymanie od dnia 10 lutego 2010 roku do 12 lutego 2010 r. oraz tymczasowe aresztowanie w tej sprawie od 12 maja 2011 r. do 9 lipca 2012 r., jak też zatrzymanie w dniu 2 kwietnia 2010 r. i 3 kwietnia 2010 r. w sprawie XV K 935/12.

Stwierdził, że w pozostałym zakresie poszczególne wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu.

Zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego T. P.. Zaskarżył powyższy wyrok w części to jest w zakresie punktu I i II co do wysokości wymierzonych skazanemu kar łącznych oraz co do niezastosowania wobec T. P. instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary. Powołując się na art. 427 § 1 i 2 kpk i art. 438 pkt 4 kpk, wyrokowi temu zarzucił rażąco niewspółmierność wymierzonych kar łącznych, polegającą na orzeczeniu wobec skazanego kary łącznej 2 (dwóch) lat i 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz kary łącznej 2 (dwóch) lat i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności, wynikającą z uwzględnienia głównie jego dotychczasowej karalności oraz związku przedmiotowego pomiędzy popełnionymi przestępstwami, przy jednoczesnym zlekceważeniu okoliczności,

które przemawiają na korzyść skazanego, przede wszystkim zaś poprawnego zachowania w realiach zakładu karnego, a więc kwestii świadczącej o tym, że skazanemu można postawić pozytywną prognozę kryminologiczną, wobec czego należy uznać, że wystarczająco dolegliwe byłoby wymierzenie kar łącznych zgodnie z zasadą pełnej absorpcji, zaś z uwagi na fakt, że kary jednostkowe podlegające połączeniu zostały wymierzone z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, stąd też zgodne z dyrektywami wymiaru kary byłoby orzeczenie warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonych w wyżej wskazany sposób kar łącznych.

Powołując się na powyższą argumentację, wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia:

- w punkcie I poprzez orzeczenie wobec skazanego kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności oraz warunkowe zawieszenie wykonania tej kary;

- w punkcie II poprzez orzeczenie wobec skazanego kary łącznej 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz warunkowe zawieszenie wykonania tej kary.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie zaznaczyć trzeba, że Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że połączeniu w sprawie podlegają jedynie kary orzeczone w sprawach XV K 701/09 i XV K 777/09 Sądu Rejonowego Białymstoku oraz kary orzeczone w sprawach VII K 563/10 i XV K 935/10 Sądu Rejonowego Białymstoku. Odpowiadają one bowiem dyspozycji art. 85 kk. Ostatecznie rozstrzygnięcia w tym zakresie nie kwestionował i skarżący, a w wywiedzionej apelacji podważał jedynie wymiar kary łącznej.

Należy zgodzić się z Sądem I instancji, że przy łączeniu kar wymierzonych skazanemu brak było podstaw do zastosowania zasady absorpcji czy też kumulacji. Oparcie wymiaru kary na jednej z tych zasad traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia. Wydając wyrok łączny, Sąd dokonuje syntetycznej, całościowej oceny zachowań sprawcy przestępstw pozostających w realnym zbiegu. Z tego względu pogląd, że jest to instytucja mająca działać wyłącznie na korzyść skazanego nie ma racji bytu. Dlatego też w warunkach tej sprawy Sąd I instancji prawidłowo uznał za zasadne zastosowanie zasady asperacji, polegającej na zaostrzeniu najsurowszej z wymierzonych skazanemu kar.

Nie można zgodzić się z tezą skarżącego, że wymiar kar przyjęty przez Sąd I instancji zbliża się do tego ukształtowanego na zasadzie kumulacji. Zauważyć trzeba, że w przypadku kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 2 lipca 2009 r. sygn. akt XV K 701/09 oraz z dnia 17 sierpnia 2009 r. sygn. akt XV K 777/09 górna granica kary łącznej wynosiła 3 lata i 1 miesiąc pozbawienia wolności – Sąd orzekł zaś karę 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności. Z kolei w przypadku kar wymierzonych wyrokami Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 5 listopada 2010 r. sygn. akt VII K 563/10 oraz z dnia 20 grudnia 2011 r. sygn. akt XV K 935/10 górna granica wynosiła 2 lata i 8 miesięcy pozbawienia wolności – Sąd orzekł zaś karę 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Przeczy to twierdzeniom skarżącego.

Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia jednoznacznie wynika, że Sąd I instancji uwzględnił wszystkie czynniki istotne przy wymiarze kary łącznej czyli związek przedmiotowy - podmiotowy pomiędzy poszczególnymi czynami, czasokres popełnienia przestępstw jak i opinię o zachowaniu się skazanego okresie odbywania kary. Sąd nadał im należyłą wagę i w konsekwencji wywiódł prawidłowy wniosek, że zastosowanie w niniejszej sprawie zasady absorpcji byłoby nieuzasadnionym premiowaniem skazanego. W warunkach tej sprawy, jak już wskazano, właściwą zasadą ukształtowania kary jest zasada asperacji.

W obu przypadkach zbiegających się przestępstw skazanie nastąpiło za czyny godzące w podobne dobra prawnie chronione, bo skierowane przeciwko mieniu, choć nadmienić trzeba, że w sprawie XV K 701/09 T. P. został skazany za czyn godzący również w zdrowie (pozostający w kumulatywnej kwalifikacji prawnej art. 157 § 2 kk), zaś w sprawie XV

K 777/09 za czyn godzący w wolność (art. 190 § 1 kk). Ponadto czyny, za które nastąpiły skazania zostały popełnione w bliskich odstępach czasu. Mimo zatem popełnienia przestępstw na szkodę różnych podmiotów związek podmiotowo – przedmiotowy i czasowy pomiędzy czynami należało ocenić jako ścisły.

Nie można jednak tracić z pola widzenia, że od chwili osadzenia w zakładzie karnym skazany odbył dotychczas faktycznie zaledwie niewielką część łącznego wymiaru kary, a więc trudno przyjmować, iż ów okres mógł wpłynąć na trwałą zmianę jego postawy oraz stosunku do obowiązujących norm prawnych i czynów, których się dopuścił. Sąd I instancji ocenił prawidłowo postawę skazanego i opinię o przebiegu jego resocjalizacji. Wbrew wywiadowi skarżącego przedstawionym w apelacji opinia ta musi być oceniona jako negatywna. Zachowanie skazanego oceniono jako zmienne, ze znaczną tendencją do naganego. Skazany przynależy do subkultury więziennej. Mimo że był nagradzany regulaminowo, to jednocześnie był wielokrotnie karany dyscyplinarnie za poważne naruszenia dyscypliny. W zakładzie karnym nie pracuje, nie zabiega o podjęcie zatrudnienia. Istotny pozostaje też jego bezkrytyczny stosunek wobec popełnionych przestępstw i trybu życia przed osadzeniem w zakładzie karnym, który wskazuje na potrzebę dalszego resocjalizacyjnego oddziaływania na skazanego. Te jednoznaczne wnioski płynące z opinii o skazanym nie mogły zatem przemawiać na uwzględnieniem stanowiska skarżącego.

Wymierzając karę łączną, Sąd I instancji niewątpliwie uwzględnił również prewencyjne oddziaływanie kary. W tym kontekście zauważyć trzeba, że mimo młodego wieku skazany jest osobą wielokrotnie karaną sądownie. Kolejne skazania nie wdrożyły go do przestrzegania porządku prawnego, przeciwnie – umocniły w nim postawy naganne. Popełnienie kolejnych przestępstw i to o znacznej społecznej szkodliwości dowodzi, że konieczne jest dalsze oddziaływanie na skazanego w ramach odbywanej kary pozbawienia wolności.

Także warunki osobiste i rodzinne nie mogły przemawiać za korektą zaskarżonego wyroku w kierunku postulowanym przez skarżącego. Podkreślić trzeba, że izolacja skazanego jakkolwiek dolegliwa jest naturalną konsekwencją przestępstw przez niego dokonanych. W odniesieniu do stanu zdrowia skazanego podnieść trzeba, że w warunkach izolacji skazany ma zapewnioną stosowną opiekę medyczną. Zauważyć też trzeba, że T. P. dopuszczał się kolejnych czynów zabronionych już w okresie znajomości z partnerką życiową. Potrzeba ustabilizowania sytuacji życiowej czy chęć kontynuacji nauki w świetle innych ujawnionych okoliczności nie mogły być zatem uznane za decydujące czynniki wpływające w tej sprawie na wymiar kary.

Niemniej jednak skazany skorygował w pewnym zakresie swe postępowanie, o czym świadczy fakt, iż był nagradzany regulaminowo czy że podjął naukę w celu podniesienia swoich kwalifikacji. Również te okoliczności uwzględnił Sąd Rejonowy, o czym przekonuje lektura pisemnych motywów rozstrzygnięcia.

W tych okolicznościach nie można uznać, że wymierzone skazanemu kary łączne - kara 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz kara 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności - są niewspółmierne w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk. Zdaniem Sądu Okręgowego kary te są odpowiednie i uwzględniają wszystkie wyżej wskazane okoliczności.

Wobec aprobaty wymiaru kary straciła na aktualności argumentacja skarżącego dotycząca warunkowego zawieszenia wykonania kary. Rozważania w tym zakresie są

bezprzedmiotowe bowiem skorzystanie z takiej opcji jest możliwe jedynie co do kary nie przekraczającej 2 lat. Na marginesie jedynie zatem należy zauważyć, że skazany wielokrotnie korzystał z dobrodziejstwa probacji i nie wykorzystał danej mu szansy. Każdorazowo bowiem zarządzono wobec niego wykonanie kar warunkowo zawieszonych. Pozytywna prognoza postawiona co do jego osoby okazała się nietrafna i dlatego odwoływanie się do uprzedniego warunkowego zawieszenia wykonania kar jest niezasadne.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł żadnych uchybień, które winny być brane przez Sąd odwoławczy z urzędu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk, mając na względzie że ich uiszczenie byłoby dla skazanego zbyt utrudnione z uwagi na trudną sytuację materialną i długotrwały pobyt w zakładzie karnym, gdzie nie pozostaje w zatrudnieniu.